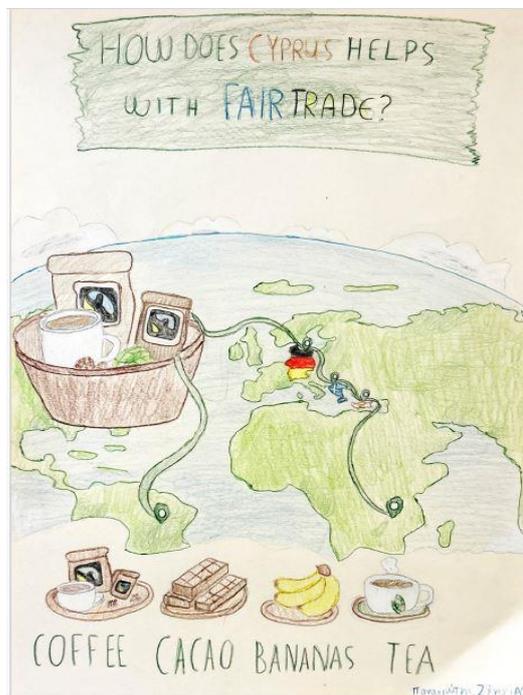

Τι είναι το FAIRTRADE και γιατί μας αφορά.

Κάθε πρωί καταναλώνουμε σοκολάτα ή καφέ στο γάλα μας ή παίρνουμε μια μπανάνα για τον δρόμο φεύγοντας από το σπίτι. Ποτέ πριν δεν είχαμε αναρωτηθεί από πού προέρχονται αυτά τα προϊόντα και τόσα άλλα που καταναλώνουμε. Ποια ιστορία κρύβεται πίσω από κάθε προϊόν; Κάτω από ποιες συνθήκες έχει παραχθεί και πώς έφτασε στο τραπέζι μας; Μήπως ήρθε η ώρα να σκεφτούμε πώς οι επιλογές μας επηρεάζουν χιλιάδες ζωές; Ως Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον συμμετείχαμε φέτος σε μια συνεργασία μέσω του eTwinning, με μαθητές από την Γερμανία και την Ελλάδα, και είχαμε την ευκαιρία να διερευνήσουμε αυτά τα ερωτήματα. Επιλέξαμε να εστιάσουμε στο Fairtrade ως ένα σημαντικό μοντέλο που συνδέει την κατανάλωση με την περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη.

Εικόνα 1. Προϊόντα Fairtrade

Εντυπωσιακό: Το Fairtrade βοηθά πέραν του ενός εκατομμυρίου αγρότες σε 74 χώρες του κόσμου!

Το Fairtrade, ένα ιδιωτικό, εθελοντικό σύστημα πιστοποίησης, λειτουργεί ως ένα διεθνές σύστημα που προωθεί το δίκαιο εμπόριο, εξασφαλίζοντας καλύτερες συνθήκες ζωής και εργασίας για τους παραγωγούς σε αναπτυσσόμενες χώρες. Στηρίζει ενεργά τους παραγωγούς, βελτιώνοντας την καθημερινότητά τους και τις συνθήκες εργασίας τους. Μέσω του Fairtrade Premium, οι παραγωγοί λαμβάνουν ένα επιπλέον χρηματικό ποσό που αξιοποιείται για κοινοτικά έργα, όπως σχολεία, μονάδες υγείας, υποδομές ή για τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας. Και εδώ βρίσκεται το πραγματικά δημοκρατικό κομμάτι: οι αγρότες και οι εργάτες μιας συνεταιριστικής ομάδας ψηφίζουν μαζί για το πώς θα το χρησιμοποιήσουν για να βοηθήσουν την κοινότητά τους. Μπορεί να είναι η κατασκευή ενός νέου σχολείου, ενός ιατρικού κέντρου, η αγορά καλύτερων εργαλείων ή σπόρων, ή ακόμη και η δημιουργία ενός πηγαδιού για καθαρό νερό.

Παράλληλα, το σύστημα διασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, απαγορεύοντας την παιδική και καταναγκαστική εργασία και εφαρμόζοντας αυστηρά πρότυπα υγείας και ασφάλειας. Το Fairtrade δουλεύει επίσης ενεργά για την ενδυνάμωση των γυναικών. Ενθαρρύνει τις γυναίκες να γίνουν ηγέτιδες στους συνεταιρισμούς τους και διασφαλίζει ότι έχουν ίση πρόσβαση σε εκπαίδευση, πόρους και δίκαιη αμοιβή. Είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την ισότητα των φύλων.

Τα πρότυπα απαιτούν επίσης οι φάρμες να προσφέρουν ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον για τους εργάτες, που σημαίνει πρόσβαση σε καθαρό νερό και αξιοπρεπή στέγαση. Το Fairtrade δεν αφορά απλώς την επιβίωση, αφορά την προώθηση της ευημερίας και τη δυνατότητα των αγροτών να χτίσουν μια πραγματικά αξιοπρεπή ζωή.

Πώς το FAIRTRADE προστατεύει το περιβάλλον.

Ακολουθώντας τα πρότυπα του Fairtrade οι αγροτικές κοινωνίες φροντίζουν για την διατήρηση των δασών, των ποταμών και της άγριας ζωής των περιοχών τους. Προωθείται η βιώσιμη γεωργία με την μείωση της χρήσης επιβλαβών χημικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων. Γίνεται αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και βελτίωση πρακτικών διαχείρισης εδάφους, νερού και φυσικών πόρων. Εκπαιδεύονται οι παραγωγοί για ορθολογική χρήση, αποθήκευση και εφαρμογή αγροχημικών. Εφαρμόζονται μέθοδοι που ενισχύουν την ανθεκτικότητα των καλλιεργειών στην κλιματική αλλαγή. Παρέχονται εκπαιδευτικά προγράμματα για αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων, σχεδιασμό και προσαρμογή σε κινδύνους. Επίσης προωθείται μέσω του fairtrade η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την γεωργία. Παράδειγμα αποτελούν οι παραγωγοί μπανάνας Fairtrade στο Περού, οι οποίοι παρά τις παγκόσμιες προκλήσεις, είχαν αυξήσει την περιβαλλοντική τους ευαισθητοποίηση, βελτιώσει την ποιότητα του εδάφους, εφαρμόσει βιολογικές πρακτικές και μειώσει τα απόβλητα.

Τα οφέλη του Fairtrade επεκτείνονται και στους καταναλωτές, οι οποίοι μπορούν να κάνουν συνειδητές και υπεύθυνες επιλογές. Επιλέγοντας προϊόντα Fairtrade, υποστηρίζουν τη βελτίωση της ζωής των παραγωγών, ενώ παράλληλα αποκτούν προϊόντα υψηλής ποιότητας και ιχνηλάσιμα ως προς την προέλευσή τους.

Εικόνα 2. Το σήμα Fairtrade λειτουργεί ως εγγύηση ότι τηρούνται κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, προσφέροντας διαφάνεια, εμπιστοσύνη και συμμετοχή στη δημιουργία μιας πιο δίκαιης και βιώσιμης παγκόσμιας αγοράς. (Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org>)

Προϊόντα Fairtrade όπως ο καφές, το κακάο, η ζάχαρη και το τσάι περνούν μέσα από πολλά εργαστήρια και άλλους τόσους πιστοποιημένους ελέγχους, μέχρι να φτάσουν στα χέρια μας. Επομένως, το Fairtrade υπάρχει ως η πιο ασφαλισμένη οργάνωση παγκοσμίως, προωθώντας μία βιώσιμη ανάπτυξη. Ευτυχώς στην Κύπρο έχουν αυξηθεί πολύ τα Fairtrade προϊόντα τα τελευταία χρόνια. Υπάρχουν ιστοσελίδες όπως το coffee.cy όπου προσφέρουν τσάι και καφέ με πιστοποίηση του Fairtrade. Ακόμη, η ιστοσελίδα του Green Monday Cyprus διαθέτει ζάχαρη, τσάι, καφέ, προϊόντα για το δέρμα, οδοντόκρεμες και άλλα προϊόντα όπου είναι Fairtrade προϊόντα. Όμως αυτά βρίσκονται μόνο διαδικτυακά.

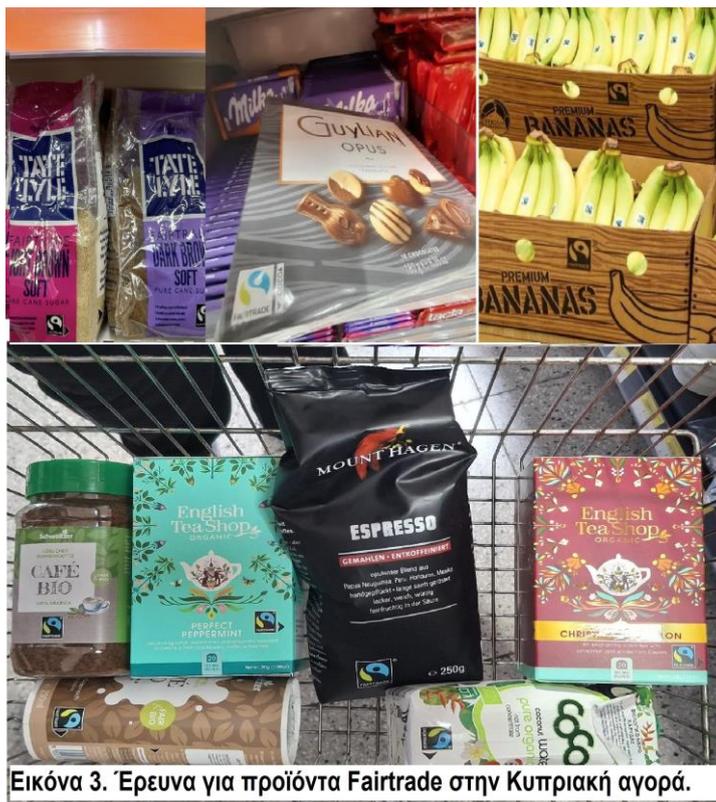
Young Reporters
for the environment

Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον Λύκειο Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Λεμεσού

Διερευνήσαμε την τοπική αγορά της Λεμεσού και διαπιστώσαμε ότι καταστήματα όπως οι υπεραγορές Lidl, ΑλφαΜέγα και το Marks&Spencer διαθέτουν ποικίλα προϊόντα σε γλυκά, σοκολάτες και κυρίως καφέ.

Σε τοπικές φρουταρίες μπορεί κάποιος να βρει φρούτα όπως μπανάνες με το σήμα του Fairtrade. Ως Κύπριοι πολίτες είναι μεγάλη η χαρά ότι έχουμε τόσα προϊόντα Fairtrade στην αγορά, όμως πολλοί από εμάς επειδή δεν ξέρουν πού να τα βρουν ούτε και πως να τα εντάξουν στην καθημερινή ζωή δεν ξέρουν πως να βοηθήσουν για να προωθήσουν το Fairtrade.

Εικόνα 3. Έρευνα για προϊόντα Fairtrade στην Κυπριακή αγορά.

Όταν ψωνίζουμε είναι καλό να ψάχνουμε για προϊόντα που έχουν το σήμα του Fairtrade. Ο πρωινός καφές που παίρνουμε να φροντίζουμε να είναι Fairtrade. Ακόμη οι κύπριες νοικοκυρές χρησιμοποιούν πολύ το κακάο για κέικ και διάφορα άλλα γλυκά. Επιλέγοντας Fairtrade κακάο, το παραδοσιακό φαγητό γίνεται πιο “ηθικό” και “περιβαλλοντικά φιλικό”. Μπορούμε αν αγοράζουμε φρούτα εισαγωγής να επιλέγουμε αυτά που έχουν το σήμα του Fairtrade.

Επιλέγοντας προϊόντα Fairtrade γινόμαστε καλύτεροι πολίτες. Γνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοι πληρώθηκαν δίκαια για την δουλειά τους και δεν καταπατήθηκαν τα δικαιώματά τους. Η επιλογή αυτών των προϊόντων από τους Κύπριους καταναλωτές βοηθά άμεσα στη στήριξη μικρών παραγωγών από αναπτυσσόμενες χώρες, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνουν δίκαιη τιμή για τον κόπο τους.

Συμπερασματικά το Fairtrade δεν είναι απλώς ένα σύστημα πιστοποίησης αλλά ένας ζωτικός μοχλός αλλαγής στην παγκόσμια αγορά. Το Fairtrade εγγυάται ότι όλοι οι εργάτες θα λαμβάνουν μια τιμή που καλύπτει το κόστος της βιώσιμης παραγωγής τους. Παράλληλα διασφαλίζει ότι κανένα παιδί δεν εκμεταλλεύτηκαν για καταναγκαστική εργασία. Σημαντικό όμως είναι ότι διασφαλίζει και την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η ορθολογική χρήση νερού και των απόβλητων και η ελαχιστοποίηση της χρήσης χημικών. Το Fairtrade είναι απαραίτητο για την διαμόρφωση της παγκόσμιας οικονομίας που δεν βασίζεται στην εκμετάλλευση των εργατών αλλά στον σεβασμό προς τον άνθρωπο και την φύση.

Βιβλιογραφία

Fairtrade International. (2022). *Exploring Fairtrade Impact: Evidence Mapping – Full Report.*

https://www.fairtrade.net/content/dam/fairtrade/fairtrade-germany/studien/2022_exploring-FT-impact_Evidence-mapping-full-report.pdf

Fairtrade International. (2025). *Country Risk Map – Cyprus.*

<https://impact.fairtrade.net/map/countries/CY/risk-data>

Wikipedia. (2026). *International Fairtrade Certification Mark.*

https://en.wikipedia.org/wiki/International_Fairtrade_Certification_Mark

Fairtrade International. *Climate and Environment.*

<https://www.fairtrade.net/issue/climate-and-environment>

Fair Trade USA. *Fair Trade & The Environment.*

<https://www.fairtradecertified.org>

World Fair Trade Organization (WFTO). *10 Principles of Fair Trade.*

<https://wfto.com>